

Coeducació a Sant Martí

UNA APOSTA PER A LA PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGTBIFÒBIQUES

MARC INTRODUCTORI

- ▶ **Al Districte de Sant Martí apostem per un societat lliure de violències masclistes i LGTBfòbiques i creiem fermament que és clau la prevenció**
- ▶ **L'educació és una de les eines transformadores més potents que existeix.** Per això és necessari aplicar-hi la perspectiva de gènere i apostar per la coeducació, perquè és la mirada que ens permet des-aprendre moltes premisses que se'ns han ensenyat com a innates o naturals
- ▶ **Pla d'actuació SM:** Treballar en la prevenció del sexisme en escoles i instituts. Estendre la formació en perspectiva de gènere i diversitat sexual i prevenció de les pràctiques i violències masclistes a tots els equipaments municipals.

MARC INTRODUCTORI

► Què és la **coeducació**?

La coeducació és l'acció educativa que proporciona estratègies per transformar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades que encara existeixen per a cada gènere.

És una mirada transversal que afavoreix l'equitat real entre nes i nenes, tenint en compte i naturalitzant totes les opcions sexuals i de gènere.

Es tracta de convertir l'escola en un lloc segur i lliure d'etiquetes que perpetúen la desigualtat.

Definició extreta del Consorci d'Educació

Què ens diuen les dades?

DADES MINISTERI DE L'INTERIOR

DADES SOBRE VIOLÈNCIA MASCLISTA - 2020

Violència masclista en l'àmbit social o comunitari. Tipologies relacionades amb delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual

		1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre	4t trimestre	TOTAL
Fets principals		421	269	480	355	1.525
Víctimes	de 0 a 12 anys	70	35	78	115	298
	de 13 a 17 anys	124	58	118	108	408
	de 18 a 25 anys	131	89	163	134	517
	de 26 a 33 anys	59	42	83	52	236
	de 34 a 40 anys	36	36	61	46	179
	de 41 a 50 anys	50	33	48	46	177
	de 51 a 64 anys	14	14	16	17	61
	65 anys i més	3	1	5	7	16
	TOTAL	487	308	572	525	1.892
Agressors	de 0 a 12 anys	0	2	7	3	12
	de 13 a 17 anys	13	14	39	30	96
	de 18 a 25 anys	35	44	106	57	242
	de 26 a 33 anys	24	43	65	56	188
	de 34 a 40 anys	38	38	68	53	197
	de 41 a 50 anys	35	49	76	53	213
	de 51 a 64 anys	18	29	49	43	139
	65 anys i més	4	10	28	12	54
	TOTAL	167	229	438	307	1.141

Què ens diuen les dades?

MACROENCUESTA MINISTERIO DE IGUALDAD 2019

Resumen prevalencias de violencia de alguna pareja (actual o pasada) a lo largo de la vida según edad de la mujer entrevistada (N=frecuencia muestral, %=porcentaje)

		Pareja actual		Parejas pasadas		Cualquier pareja		Total mujeres	
		N	% sobre mujeres con pareja actual. 16-24 años (N=485)/25+ años (N=6020)	N	% sobre mujeres con parejas pasadas. 16-24 años (N=632)/25+ años (N=4942)	N	% sobre mujeres con pareja en la actualidad o en el pasado. 16-24 años (N=813)/25+ años (N=8398)	N	% sobre el total de mujeres. 16-24 años (N=995)/25+ años (N=8573)
1. Física	16-24	7	1,5	106	16,9	113	13,9	113	11,3
	25+	99	1,6	849	17,2	935	11,1	935	10,9
		ns		ns		*		ns	
2. Sexual	16-24	8	1,7	96	15,2	101	12,4	101	10,2
	25+	116	1,9	646	13,1	748	8,9	748	8,7
		ns		ns		*		ns	
3. Física y/o sexual	16-24	15	3,1	146	23,1	157	19,3	157	15,8
	25+	175	2,9	1058	21,4	1205	14,4	1205	14,1
		ns		ns		***		ns	
4. Emocional	16-24	39	8,1	217	34,4	241	29,6	241	24,2
	25+	509	8,4	1591	32,2	1984	23,6	1984	23,1
		ns		ns		***		ns	
5. Control	16-24	80	16,5	313	49,6	356	43,8	356	35,8
	25+	620	10,3	1756	35,5	2223	26,5	2223	25,9
		***		***		***		***	
6. Económica	16-24	7	1,4	73	11,5	79	9,8	79	8,0
	25+	186	3,1	851	17,2	1023	12,2	1023	11,9
		*		**		ns		ns	
7. Miedo	16-24	7	1,3	142	22,4	147	18,1	147	14,8
	25+	146	2,4	1046	21,2	1178	14,0	1178	13,7
		ns		ns		**		ns	
8. Psicológica (emocional, control, económica, miedo)	16-24	91	18,6	328	51,9	375	46,1	375	37,6
	25+	852	14,2	2055	41,6	2681	31,9	2681	31,3
		**		***		***		***	
9. Violencia total (3+8)	16-24	92	19,0	330	52,3	377	46,4	377	37,9
	25+	866	14,4	2088	42,2	2721	32,4	2721	31,7
		**		***		***		***	

Què ens diuen les dades?

DOSSIER ESTADÍSTIC ICD

- ▶ L'any **2019** es va produir un increment 13,2% dels delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual respecte a l'any anterior. **L'edat més freqüent de les víctimes estava en la franja d'11 a 20 anys.** El 2020 s'han ampliat les franges d'edat de les menors víctimes de delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals per donar visibilitat a la violència sexual que pateixen.
- ▶ **Fins a tercer trimestre de 2020, la franja d'edat més freqüent de les víctimes ha estat les menors d'edat (35,3%)** seguit de les víctimes de de 18 a 25 anys (28%). **Pel que fa a l'edat dels agressors, l'edat més freqüent a tercer trimestre de 2020, ha estat la de 18 a 25 anys en el 22,2% dels casos,** seguida de l'edat de 41 a 50 anys en un 19,2%

Què ens diuen les dades?

ENQUESTA VIOLÈNCIA MASCLISTA A CATALUNYA. Anàlisi per Barcelona (2016)

Font: Enquesta de violència masclista a Catalunya. Anàlisi per Barcelona. Edició 2016.

Què ens diuen les dades?

Enquesta de Violència Masclista a Catalunya
Síntesi de resultats per districtes de Barcelona

VM A LA INFÀNCIA

Què ens diuen les dades?

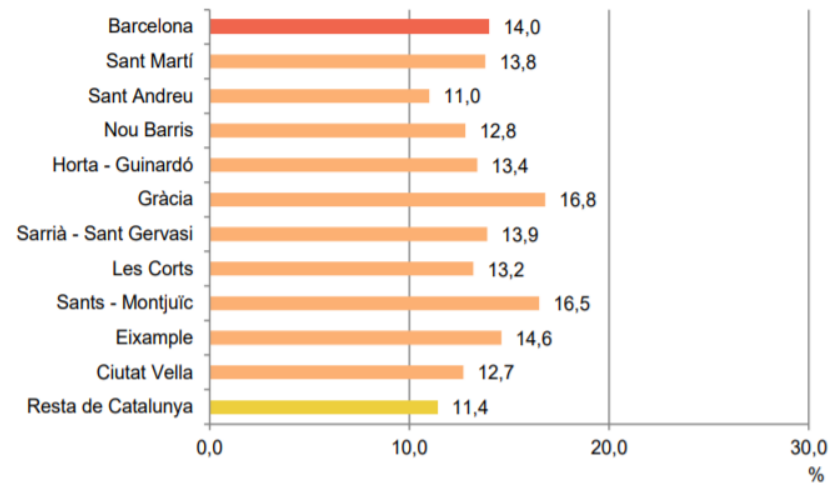
Enquesta de Violència Masclista a Catalunya
Síntesi de resultats per districtes de Barcelona

VICTIMITZACIÓ PER FETS MOLT GREUS A LA INFÀNCIA

S'ha construït tenint en compte una combinatòria entre tipus de fets i freqüència (un o més fets, una vegada o més).

Fets considerats:

- Publicar, amenaçar de fer-ho o demanar fotos de contingut sexual
- Obligar a veure pornografia
- Tocaments sexuals
- Violacions
- Intents de violació
- Agressions físiques violentes

Què ens diu el marc legal?

▶ AJUNTAMENT DE BARCELONA

Mesura de govern de juliol de 2014: Cal que actors educatius, entitats de lleure, centres esportius, entre altres puguin tenir un paper encara més cabdal en la detecció i a l'hora ser capaços de proporcionar un primer acompanyament de les víctimes cap als serveis d'atenció.

Mesura de govern Sumant aliances: Barcelona, ciutat lliure de violències masclistes Novembre del 2019 (1.6 Educació sexual i nous referents)

▶ GENERALITAT DE CATALUNYA

Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya 2019-2022 (Eix 1 centrat en coeducació)

LLEI 11/2014 contra la homofòbia, la bifòbia i la transfòbia

Protocol de Joventut per a l'abordatge de la violència masclista

Què ens diuen els infants?

El dia 3 de juny de 2020, a l'**Audiència pública de nens i nenes de Sant Martí**, ens van demanar:

- ▶ Programar xerrades informatives i espais de debat per formar la societat en coeducació i evitar que segueixi havent-hi les desigualtats de gènere.
- ▶ Distribuir l'espai dels patis perquè tothom s'hi senti còmode jugant.
- ▶ Crear una matèria d' educació sexual des de la primària
- ▶ Organitzar cursos per ajudar i formar les famílies i el professorat en coeducació i igualtat de gènere, per crear una educació amb valors transversals
- ▶ Fomentar els llibres no sexistes que evitin els prejudicis i estereotips de gènere
- ▶ Formar el professorat sobre els rols de gènere i la perspectiva feminista.

Què ens diuen els centres educatius?

En el darrer **Consell Escolar del Districte de Sant Martí**, les persones presents ens van dir:

- ▶ A les escoles bressol, en general, es coneixen els programes del Consorci però treballen amb una perspectiva més àmplia i també enfocada en la prevenció de l'abús sexual en la petita infància.
- ▶ En els centres educatius, el masclisme és present i preocupa com el jove construeix les seves identitats i relacions sexo-afectives. En la majoria no estructura específica però es treballa de manera transversal i, en alguns, a partir de la comissió de convivència.
- ▶ Es troba a faltar inserir aquesta perspectiva a nivell curricular, tot i que es fan projectes puntuals per abordar les discriminacions en per raó de gènere o d'orientació sexual (puntlib, premi jove de còmic....)

Quines eines tenim a l'abast?

- ▶ **Xarxa d'Escoles per a la Igualtat i la Diversitat (ConSORCI d'educació)**

Implementació d'un programa de prevenció de les relacions abusives, la violència masclista, la discriminació racial, i la discriminació per diversitat funcional, sexual, de gènere, identitat, orientació sexual, etnicocultural i religiosa, adreçat a les comunitats educatives de centres públics i concertats d'infantil, primària i secundària de la ciutat de Barcelona.

A Sant Martí: Escoles Prim i Arc de Sant Martí, Instituts Salvador Seguí, Salvador Espriu i 22@

- ▶ **Activitats programades a les aules** a demanda, a través de la Regidoria de Feminismes de l'Ajuntament
- ▶ **Activitats programades a les AFA**, amb la col·laboració d'entitats del districte

Com podem treballar-ho?

Dins la comunitat educativa hi ha 3 grans actors: Professionals del centre educatiu, alumnat i famílies.

Es pretén treballar la perspectiva feminista en el seu ampli espectre en tots 3 àmbits.

- ▶ En referència als centres educatius hi ha la Xarxa d'Escoles per a la Igualtat i la Diversitat
- ▶ En referència a l'alumnat hi ha centres que disposen de comissions feministes i LGTBI
- ▶ En referència a les famílies, hi ha AFAs que han impulsat una xarxa d'AFAs feministes (La Lileta)
- ❖ Per fer-ho possible, només ho podem fer des de la **transversalitat entre les àrees d'educació i feminismes** → Creació d'una taula de treball

Bibliografia

- https://interior.gencat.cat/web/.content/home/030_areas_dactuacio/seguretat/violencia_masclista_i_domestica/estadistica_sobre_violencia_masclista_i_domestica/dades_violencia_masclista_dones/any_2020/Dades-VM_2020.pdf
- https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/publicacions_eines10.pdf
- <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/macroencuesta2015/Macroencuesta2019/home.htm>
- https://ajuntament.barcelona.cat/dones/sites/default/files/documentacio/17_661_web_bcn_v2.pdf
- https://ajuntament.barcelona.cat/dones/sites/default/files/documentacio/17_661_districtes_v2.pdf
- https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/08publicacions/ambits_tematicas/igualtat/Lei11-2014/QL100.pdf
- https://ajuntament.barcelona.cat/feminismes-lgtbi/sites/default/files/documentacio/mesura_de_govern_violencia_masclista-final.pdf
- https://ajuntament.barcelona.cat/dones/sites/default/files/documentacio/ca_ca_mg_sumant_aliances_bcn_lliure_de_violencies_masc.pdf
- https://dones.gencat.cat/web/.content/02_institut/10-pla_interdepartamental/Pla_Estrategic_2019_2022.pdf
- https://jovecat.gencat.cat/web/.content/_documents/arxiu/conviure/gener/recursos_per_a_professionals/protocol_joventut_abor_datge_violencia_masclista_jovecat.pdf